

„Sołtyski i liderki wiejskie – kobiety zarządzają polską wsią”

Projekt współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich

Europejski Fundusz Społeczny

Jak w praktyce przygotowywać projekty, co po kolei w nich uwzględniać, jak je wdrażać i zarządzać nimi – tego uczyły się wiejskie liderki podczas ósmej sesji projektu realizowanego przez FRDL wspólnie z naszą redakcją. Panie utrwaliły wiedzę nabytą na sesji szóstej oraz na przykładach praktycznie przećwiczyły poszczególne elementy.

Na spotkaniu w Warszawie liderki z Mazowsza, tym razem pod kierownictwem trenera Ryszarda Kamińskiego, uczyły się rozróżniać dwa znaczenia terminu „projekt”. Potoczne to słowo oznacza dokumentację techniczną, prawną itp. Natomiast w rozumieniu donatorów czyli instytucji, organizacji lub funduszy udzielających finansowej pomocy – oznacza zorganizowane działanie ludzi, które spełnia naraz następujące warunki:

- zmierza do rozwiązania konkretnego **problemu**,
- ma wyznaczony konkretny, precyzyjny **cel**,
- jest skierowane do **zidentyfikowanych beneficjentów** (czyli adresatów),
- odbywa się w znanych **ramach czasowych**,
- towarzyszy mu konkretny **plan działań** prowadzący do wyznaczonego celu,

projektu jest poprawa komfortu dojazdu samochodami przez mieszkańców do pracy, szkoły, sklepów itd. przez utwardzenie nawierzchni drogi z X do Y”.

Przygotowując projekt i pisząc wniosek o jego dofinansowanie należy pamiętać też o innej podstawowej zasadzie, takiej mianowicie, że projekt **powinien mieć tylko jeden cel główny**. Jeśli jest ich więcej to należy podjąć kilka odrębnych projektów. Choć nie oznacza to, że przy okazji jednego celu głównego nie mogą być osiągnięte cele dodatkowe. Na przykład głównym celem jest „Stworzenie przestrzeni do uprawiania sportu przez mieszkańców, poprzez budowę boiska”. A przy okazji można osiągnąć dodatkowe cele, tj.: „uporządkowanie terenu”, „zintegrowanie mieszkańców zaangażowanych w pracę”, „nawiązanie partnerstwa z gminą X w państwie Y poprzez zaproszenie młodzieży z X na rozgrywki sportowe”.

Przygotowanie do realizacji własnego projektu

- sprecyzowane są **konkretne rezultaty**, które mają być osiągnięte,
- sprecyzowane jest jak będzie dokonywana **ocena (tj. ewaluacja)** osiągnięcia celów projektu.

Poza tym projekt w takim rozumieniu z reguły może dodatkowo posiadać i zazwyczaj posiada następujące elementy: jest kierowany jednoosobowo przez **koordynatora** (czyli kierownika projektu), jest realizowany przez **wieloosobowy zespół**, ma zaplanowaną procedurę śledzenia postępów realizacji poszczególnych jego etapów czyli **monitoring**, ma swój tytuł i zaplanowaną **promocję**.

Uświadomienie sobie tego wszystkiego jest niezmiernie ważne dla powodzenia realizacji każdego podejmowanego projektu, zwłaszcza kiedy ubiegamy się o jego dofinansowanie z zewnętrznych źródeł zasilania, ponieważ wszystkie te elementy, które powinny się znaleźć we wniosku o wsparcie będą wnikliwie oceniane przez donatora.

Przed rozpoczęciem projektu trzeba sobie bezwzględnie odpowiedzieć na pytanie jaki problem społeczny chcemy za jego pomocą rozwiązać albo jaką potrzebę społeczną zaspokoić. Bardzo dużo osób na początku pracy nad projektem ma trudność z rozróżnieniem problemu, który ma być za jego pomocą rozwiązany od celu projektu. Żeby tego błędu nie popełnić **najpierw musimy zdefiniować problem a więc odpowiedzieć sobie na pytanie co dośkwiera naszej społeczności albo jakiejś grupie w tej społeczności, a dopiero potem określić co chcemy osiągnąć w wyniku naszych działań**. Jeśli odwrócimy kolejność czyli najpierw postawimy diagnozę w stylu: „Celem projektu jest wybudowanie drogi”, czy „przeprowadzenie szkoleń” zamiast w pierwszej kolejności zdefiniować na czym polega problem, zaprowadzi to nas zazwyczaj na manowce. Jest to bowiem błędne sformułowanie celów, co wpływa na zmniejszenie szans naszego projektu. Celów bowiem nie należy opisywać przez techniczne efekty projektu, ale przez efekty społeczne, czyli przez korzystną zmianę w sytuacji beneficjentów, jaka nastąpi w wyniku realizacji naszych działań, a więc np. „Celem

Musimy też bezwzględnie znać charakterystyczne terminy, bo to pozwoli nam uniknąć błędów w opisie wniosku, co może skutkować jego odrzuceniem. Np. powinniśmy wiedzieć, że beneficjenci projektu to ci, dla których projekt robimy czyli społeczność lub grupa, której sytuacja zmieni się na korzyść w wyniku jego realizacji. Np. jeśli robimy projekt, który polega na przygotowaniu występów zespołu ludowego, to beneficjentami bezpośrednimi są osoby, które występują w zespole, a pośrednimi – mieszkańcy, którzy będą widzami.

Po zdefiniowaniu jaki jest problem do rozwiązania, jaki cel chcemy osiągnąć i czyja sytuacja ma się poprawić musimy się zająć: ramami czasowymi w jakich projekt ma być realizowany, planem działań (listą przedsięwzięć, harmonogramem, budżetem i przy złożonych projektach – planem dysponowania tym co nam posłuży do realizacji, a więc m.in. sprzętem, ludźmi), przewidywanymi rezultatami i procedurą ewaluacji projektu.

Każdy projekt ma ściśle wyznaczone daty: początkową i końcową. Nie ma projektów „bezterminowych” lub „ciągłych”. Przy pisaniu wniosku o wsparcie należy pamiętać, że **data początkowa pracy nad projektem nie jest datą rozpoczęcia realizacji zaplanowanych działań, ale dużo wcześniejszą datą rozpoczęcia prac związanych z zaplanowaniem i przygotowaniem do realizacji projektu**. Także **datą końcową** pracy nad projektem **nie jest wcale data zakończenia działań głównych, ale data zakończenia rozliczeń i ewaluacji**. Realizacja głównych działań projektu np. jakiegoś festiwalu może trwać tylko kilka dni, ale okres przygotowań i czas niezbędny na rozliczenie projektu zaczynają się np. 4 miesiące wcześniej, a kończą miesiąc później.

Joanna Iwanicka

W następnym numerze „Gazety Sołeckiej” opiszemy podjęte podczas 8 sesji tematy niezmiernie ważne dla powodzenia projektu, tj. jak efektywnie rozplanować działania w ramach projektu, harmonogram i co musi przewidywać jego budżet, jak opisać wymierne rezultaty i jakie wskaźniki zastosować.